

asjalikult ajalugu ja vanu keeli, määrati 1919. a. ülikooli raamatukogu assistendiks; 1918. a.-st on F. ka ülikooli kiriku organist. — Olles huvitatud ajalool. uurimistööst, on F. suvel 1924—25 ette võtnud kaevamisi Tartu toomkiriku varemeis, mille tagajärgede üle ta avaldas artikli »Ülevaade Tartu Doomevaremete kaevamistööst aa. 1924 ja 1925« (Ajaloool. Ajakiri 1926) ning sooritanud uurimusi eriarhiivides. F. on avaldanud, osalt trükkimata materjali põhjal: »Zur Biographie Balth. Russows« (SB GEG 1921), »Tartu linna tekkimise ajaloo« (Ajaloool. Ajakiri 1925), »Rich. Hausmann« (SB GEG 1922) j. m.

Isikl. saadud teated. T.

FREYTAGH - LORINGHOVEN, Axel, parún, sünd. 19. XI 1878 Kuresaares, õppis aa. 1897—1901 ja 1903—05 Tartu ja Müncheni ülikoolis õigusteadust, omandas 1907 magistri astme ja teotses siis eradotsendina Peterburi ülikooli juures. A. 1910 valiti F.-L. Jaroslavi Demidovi-lütseumi riigiõiguse-professoriks; 1911—15 on ta Tartu ülikoolis rooma õiguse prof., kaitseb a. 1915 Harkovis oma doktori-väitekirja ja siirdub 1917. a. Saksamaale, kus ta määratakse juriidiliseks nõuandjaks idafrondi peastaabi juurde; saab a. 1918 Breslause slaavi õiguse professoriks, valitakse 1924 Saksa riigipäeva liikmeks. — F.-L.-i sulest on ilmunud mitmed teosed õigusteaduslike küsimuste ja politika alalt, milledest mainitagu: »Der Sukzessionsmodus d. deutsch. Erbrechts« (Berlin, 1908), »Die Schadenhaftung der Erben nach d. livländ. Rechtsbüchern« (Zeitschr. f. Rechtsgesch. XXVII), »Наслѣдование въ крестьянской недвиж. по герм. праву«, т. I (Юрьевъ, 1910); »Гражд.-правовыя новеллы« (Юрьевъ). Viimaseil aa. avaldanud rea töid vene revolutsiooni, saksa riigikorra jne. üle.

Alb. Dorp.-Livonorum (1908), lk. 448, Nachtrag (1924), lk. 24. K. G.

FRIEBE, Wilhelm Christian, sünd. Tüüringenis 28. VII 1762 ukj., õppis aa. 1781—84 Göttingenis teoloogiat, statistikat ja loodusteadust, millede kõikide vastu ta suurt huvi tundis. Aa. 1784—1801 oli ta Liivimaa kodu-kooliõpetajaks, esiti Koivalinna (Adsel) lossis, siis Alulinnas (Marienburgis), ja kutsuti 1801 »Liivimaa üldkasuliku ja ökonoomilise ühisuse« (Livländische gemeinnützige u. ökonomische Societät) alaliseks sekretäriks, milisel kohal ta oli a.-ni 1810. F., väga mitmekülgsede huvidega ja tüübiline valgustusaja universaal-spetsialist, on kirjutanud õige palju Liivi ja Eesti oludest. Tema kirjutatud ajalugu »Handbuch der Geschichte Lief-, Ehst- u. Kurlands, zum Gebrauch für Jedermann« (I—V, Riga, 1791—94) on vist küll kõige tuttavam ta töist; tähelepanu väärivad ka ta

kirjutised »Etwas über Leibeigenschaft u. Freiheit, sonderlich in Hinsicht auf Liefland« (Nord. Misc. XV—XVII, 1788, lk. 744—68), »Erster Anfang zur Cultur der liefländ. Bauern« (ibid. XVIII, 1789, lk. 524—46) ning »Wegen einer Bemerkung über die in Liefland zur Brüdergemeine oder zu den sogenannten Herrnhutern gehörenden Bauern« (ibid. XX, 1790, lk. 464—75). F. andis välja tiitli all »Beyträge zur liefl. Gesch.« Melchior Fuchs'i »Das rothe Buch . . . de anno 1158—1489« (ibid. XXVI, 1791, lk. 1—240, ilmunud ka eraraamatuna). Võib vahest põhjendatult ütelda, et F. kirjanduslik tegevus kannab peaaegselt žurnalistlikku iseloomu. — F. suri Riias 14. IX 1811.

Recke-Napiersky, I; Rig. Stadtbl. 1811, nr. 40 (nekroloog P. Tiedemannilt). A. R. C.

FRIEDENTHAL, Adolf, sünd. 22. X 1874 Miiitavis linnasekretär Paul F.-i pojana, õppis 1894—99 Tartus ja Königsbergis arstiteadust, omandas 1900. a. Königsbergis dr. med. kraadi. Õiendas 1901. a. vene riigiek-sami Kaasanis. Oli siis arstina Riias ja Kuramaal ja 1906. a. saadik II arstina »Seewaldi« haigemajas Tallinnas. Arstiteaduse-loengute kõrval kuulas F. Königsbergis prof. A. Bezzenbergeri muinasteaduslike loenguid, võttis osa muinasteaduslikest uurimustest Ida-Preis ja hiljemini Kuramaal. On siis toimetanud hulga kaevamisi Põhja-Eestis ja pidanud ettekandeid neist Eestimaa Kirjandusseltsis ning avaldanud aruandeid selle seltsi toimetuses (Beiträge zur Kunde Estlands). On 1918. a. saadik mainitud seltsi abi-esimees. — Tähtsaimad tööd: 1911. a. »Das Gräberfeld Cournal« — parim seni ilmunud monograafia Eesti kivistmetest; 1922. a. »Ein Versuch zur Herstellung baltisch-archäologischer Typenkarten«, ajakirjas »Mannus« 15. kd.; 1924. a. »Eisenzeit des Süd-Ost-Baltikums«, prof. M. Eberti toimetusel ilmuvas »Reallexikon der Vorgeschichte«.

Brennsohn, Ärzte Estl.; isiklikult saadud teated. H. M.-a.

FRIEDRICHS, Georg, sünd. Kuresaares a. 1800, asutas a. 1838 Rakveres nahatööstus-äri, mis aja jooksul nahavabrikuks kujunes. Aa. 1920—25 töötas vabrik ajakohase sisse-seadega täiendatult a./s. »Nahavabrik Harry Friedrichs'i« omandusena ning müüdi 1925 A. Margus'ele. R. K.

FRIMAN, Tuomas — Eestist Peterburi välja rännanud Kusta Tooma p. F.-i poeg — sünd. 3. VII 1821 ukj. Jaakkimas; tema ema oli soomlane. F.-i 4-aastase olles asusid vanemad elama Peterburi, kus F. hariduse omandas erilises kirikukoolis; oli hiljemini õpetajaks soome koolis, ühtlasi 1844—70 soome